

แนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียน
สร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วันที่รับบทความ	11/04/2568
วันแก้ไขบทความ	09/06/2568
วันที่ตอบรับบทความ	11/06/2568

ปติตดา อ้วนถ้ำ^{1,*} สุดารัตน์ สารสว่าง¹
พร้อมพิไล บัวสุวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของครูในการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ และ 2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่ง สลิดิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified) ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในภาพรวม คือ 0.18 โดยองค์ประกอบของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านบทบาทของผู้บริหาร ด้านการประเมินผล และด้านวิธีการสอน ตามลำดับ 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน สร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่เห็นคุณค่าความแตกต่าง ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเหมาะสมและบรรยากาศการทำงานที่ดี มีการประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการหลากหลาย และร่วมกันค้นหาความสามารถผู้เรียน

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ โรงเรียนสร้างสรรค์ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

^{1,*} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อีเมล: Patidta.o@ku.th

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Guidelines for Promoting Academic Administration According to the Creative School Concept in Schools with Expanded Educational Opportunities Under the Office of the Primary Educational Service Area, Bangkok

Received	11/04/2025
Revised	09/06/2025
Accepted	11/06/2025

Patidta Ouanlum^{1,*} Sudarat Sarnsawang¹

Promptilai Buasuwan²

Abstract

This research aimed to 1) study the actual conditions and expectations of teachers regarding academic administration according to the concept of creative schools and 2) examine guidelines for promoting academic administration according to the concept of creative schools in schools with expanded educational opportunities under the Office of the Primary Educational Service Area, Bangkok. This study employed a survey research design. The data providers were 80 secondary school teachers in schools with expanded educational opportunities under the Office of the Primary Educational Service Area, Bangkok, and 3 experts. The research instruments were questionnaires and semi-structured interviews. The statistics used for data analysis were the need index (PNI modified). The research results showed that 1) the overall need index for promoting academic administration according to the concept of creative schools was 0.18. The components of academic administration according to the concept of creative schools with the highest priority were the curriculum, the environment, the role of administrators, the assessment, and the teaching methods, respectively. 2) The guidelines for promoting academic administration according to the concept of creative schools in schools with expanded educational opportunities included developing flexible curricula according to student needs, fostering a school culture that valued diversity, providing an appropriate physical environment and a positive working atmosphere, conducting continuous assessment using various methods, and collaboratively identifying students' abilities.

Keywords: Academic administration; Creative schools; Schools with expanded educational opportunities

^{1,*} Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University.
e-mail: Patidta.o@ku.th

¹ Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University.

² Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University.

บทนำ

การจัดการศึกษาของไทยสำหรับประชาชนช่วงอายุ 7-15 ปี นั้น จัดว่าอยู่ในระดับของการศึกษาภาคบังคับ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากนั้นผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาต่อในการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือก้าวเข้าสู่อาชีวศึกษา หรือการศึกษาสายอาชีพ ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสายสามัญหรือสายอาชีพ เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง (ศิลาพัชญา บำรุงเศรษฐพงษ์, 2561, น.12) รวมถึงเรื่องความกังวลด้านความปลอดภัยและภาพลักษณ์ของการศึกษาสายอาชีพ หากพิจารณาตามสภาพสังคมไทย จะให้เห็นว่าสังคมยังมีการแบ่งแยกการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาโดยแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ไม่เพียงเท่านั้น ยังให้คุณค่าหรือสถานะทางสังคมที่แตกต่างกันด้วย

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ โรงเรียนในสังกัดประถมศึกษา และขยายชั้นเรียนเพิ่มขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาสาวิตรี มัธยมศึกษา และสัตตาวลัย เพชรโรจน์ (2564, น. 228) ได้อธิบายถึงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่สามารถเดินทางไปศึกษาต่อในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเป็นการเปิดโอกาส หรือขยายโอกาสให้เยาวชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลมีพื้นฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ปัจจุบันมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ รวมถึงในกรุงเทพมหานคร ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 5 แห่ง ซึ่งการศึกษาในกรุงเทพมหานครถือว่าไม่ได้มีความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางเพื่อเข้าถึงพื้นที่ห่างไกล สะท้อนให้เห็นความจำเป็นในมุมมองอื่น ๆ ที่ส่งผลให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ยังจำเป็นต้องมีอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนหนึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้วางแผนในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาอย่างชัดเจน ได้ศึกษาต่อในโรงเรียนเดิมจนถึงระดับชั้นสูงสุดที่โรงเรียนเปิดสอน คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วจึงเลือกแนวทางการศึกษาต่ออีกครั้ง

จากการศึกษาแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ของ Robinson and Aronica (2015, pp. 204-205) พบว่ามีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน มุ่งเน้นให้โรงเรียนมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่น เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ปรับบทบาทครูให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเข้าใจและเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการที่ผู้บริหารควบคุมสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาด้วย โดยโรงเรียนจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์โดยเริ่มต้นจากความกล้ามีความคิดเป็นของตัวเองก่อน อีกทั้งยังเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าว มีความสอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกรุงเทพมหานคร เนื่องด้วยกลุ่มผู้เรียนที่อาจเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยเหตุเพราะไม่ได้มีการวางแผนทางการเรียนไว้อย่างชัดเจน โรงเรียนจึงควรช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพหรือความสนใจของตนเอง สามารถ

วางแผนการศึกษาต่อ หรือเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพ เพื่อสร้างทางเลือกให้แก่นักเรียน หลังจากจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การบริหารงานในสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวนั้นคือ การบริหารวิชาการ ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562, น. 57) ได้กล่าวถึงการบริหารวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานของสถานศึกษา และเป็นงานส่วนใหญ่ที่สุดของระบบ ซึ่งการบริหารวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (2550, น. 29) ประกอบด้วยภารกิจสำคัญ 17 งาน ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด จากการค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ของ Robinson and Aronica (2015, pp. 204-205) พบว่า องค์ประกอบของโรงเรียนสร้างสรรค์ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน ด้านการประเมินผล ด้านสภาพแวดล้อม และด้านบทบาทของผู้บริหาร ทั้งนี้ องค์ประกอบด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน และด้านการประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่ตรงกับภารกิจของงานวิชาการตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (2550, น. 29) และองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม และด้านบทบาทของผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบที่พบจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ของ Robinson and Aronica (2015, pp. 204-205) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิจัย เพื่อนำไปศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมให้สถานศึกษามีคุณภาพและสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของครูในการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ให้ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 75 เฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ และโรงเรียนบางบัว (แห่งตั้งตรงจิตรวิทยาคาร) จำนวน 80 คน ซึ่งเป็นจำนวนครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมดของทั้ง 5 โรงเรียน และใช้ประชากรทั้งหมด

1.2 ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนทางเลือก 2) หัวหน้าโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิต

สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และ 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับองค์ประกอบของโรงเรียนสร้างสรรค์ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน ด้านการประเมินผล ด้านสภาพแวดล้อม และด้านบทบาทของผู้บริหาร โดยมีลักษณะแบบตอบสนองคู่ (Dual-response Format) และใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องในระดับ 0.67-1.00

2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview Protocol)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินการติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย โดยประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ลงนามขอความอนุเคราะห์ถึงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และติดตามให้ครบจำนวน 80 ฉบับ

3.3 ดำเนินการติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อนัดหมายการสัมภาษณ์ พร้อมติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย โดยประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้ลงนามขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนตามวิธี Likert Method (Best & Kahn, 2005, pp. 330-331) มี 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด จากนั้นนำข้อมูลมาดำเนินการหาดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) ของสภาพที่เป็นจริง (D) และสภาพที่คาดหวัง (I) แล้วนำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตรการคำนวณ PNI_{modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2562, น. 279) ดังนี้

$$\text{ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI}_{\text{modified}}) = \frac{\text{สภาพที่คาดหวัง (I)} - \text{สภาพที่เป็นจริง (D)}}{\text{สภาพที่เป็นจริง (D)}}$$

4.3 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของแนวทางการส่งเสริมบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลความหมาย
1. ด้านหลักสูตร	3.40	0.942	มาก
2. ด้านวิธีการสอน	3.83	0.749	มาก
3. ด้านการประเมินผล	3.79	0.866	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.71	0.930	มาก
5. ด้านบทบาทของผู้บริหาร	3.69	0.846	มาก
ภาพรวม	3.68	0.777	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.772$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับสูงสุด คือ ด้านวิธีการสอน ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.749$) ส่วนในด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในตาราง แต่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.40$, $\sigma = 0.942$) ผลการศึกษาสภาพที่คาดหวังของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพที่คาดหวังของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

สภาพที่คาดหวังของการบริหาร วิชาการตามแนวคิดโรงเรียน สร้างสรรค์	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	แปลความหมาย
1. ด้านหลักสูตร	4.23	0.724	มาก
2. ด้านวิธีการสอน	3.83	0.688	มาก
3. ด้านการประเมินผล	4.38	0.652	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อม	4.41	0.655	มาก
5. ด้านบทบาทของผู้บริหาร	4.34	0.63	มาก
ภาพรวม	4.33	0.612	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพที่คาดหวังของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.612$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.655$) ส่วนในด้านวิธีการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในตาราง แต่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.688$) ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของการ บริหารวิชาการตาม แนวคิดโรงเรียน สร้างสรรค์	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่คาดหวัง		$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านหลักสูตร	3.40	0.942	4.23	0.724	0.24	1
2. ด้านวิธีการสอน	3.83	0.749	3.83	0.605	0.12	5
3. ด้านการประเมินผล	3.79	0.866	4.38	0.652	0.16	4
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.71	0.930	4.41	0.655	0.19	2
5. ด้านบทบาทของผู้บริหาร	3.69	0.846	4.34	0.63	0.18	3
ภาพรวม	3.70	0.772	4.20	0.591	0.18	

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในภาพรวม คือ 0.18 ($PNI_{modified} = 0.18$) โดยองค์ประกอบของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านหลักสูตร

($PNI_{\text{modified}} = 0.24$) รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.19$) ด้านบทบาทของผู้บริหาร ($PNI_{\text{modified}} = 0.18$) ด้านการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.16$) และด้านวิธีการสอนมีลำดับความ ต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน สามารถสรุปได้โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น จากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 สสำรวจความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและจัด รายวิชาสอดคล้องกับความต้องการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

1.2 จัดรูปแบบรายวิชาให้มีรายวิชาเลือกเสรี เนื่องจากรายวิชาเลือกมีการวัดประเมินผล ชัดเจน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียนมากขึ้นรวมถึงการจัดให้มีกิจกรรมชุมนุม

1.3 จัดรายวิชาพิเศษให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร โดยวิเคราะห์เป้าหมายของ หลักสูตร แล้วจึงกำหนดรายวิชาพิเศษที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักได้

1.4 เชิญวิทยากรพิเศษจากผู้ปกครองหรือชุมชนมาจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่มีข้อจำกัด ด้านบุคลากร เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนและเสริมสร้างความเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน

1.5 ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน โดยครูเรียนรู้ไปพร้อมผู้เรียนใน รายวิชาที่ยังไม่เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เท่าเทียมและเปิดกว้าง สามารถนำไปต่อยอดได้

2. ด้านสภาพแวดล้อม

2.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และจัดให้มีเวทีแสดงศักยภาพด้านต่าง ๆ

2.2 นำเสนอความสามารถที่หลากหลายของนักเรียนผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แพนเพจโรงเรียน การมอบรางวัลหรือยกย่องต่อหน้าสาธารณชน เป็นต้น

2.3 สร้างความภาคภูมิใจให้ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ไม่เฉพาะกลุ่มที่มีศักยภาพด้านใด ด้านหนึ่งเท่านั้น

2.4 ส่งเสริมวัฒนธรรมการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และปลูกฝังความเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพที่แตกต่างกันและล้วนมีคุณค่า

2.5 หลีกเลี่ยงการใช้ผลการเรียนทางวิชาการเป็นเกณฑ์เดียวในการประเมินคุณค่าผู้เรียน โดยตระหนักว่าความสามารถที่หลากหลายล้วนมีคุณค่า

3. ด้านบทบาทของผู้บริหาร

3.1 สร้างบรรยากาศทำงานที่ดี โดยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง บริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจ ชมเชยในที่สาธารณะ และตำหนิเป็นการส่วนตัว

3.2 จัดสภาพทางกายภาพให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ มีความปลอดภัย สวยงาม พร้อมพื้นที่พักผ่อน

3.3 จัดการทรัพยากรสนับสนุนครูและบุคลากร โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงพร้อม ช่วยเหลือเสมอ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน

3.4 วางแผนพัฒนาทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารจัดการ แม้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร

3.5 บริหารงบประมาณและทรัพยากร โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. ด้านการประเมินผล

4.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย ไม่ยึดติดกับแบบทดสอบกระดาษ ใช้วิธีประเมินที่เหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาและความแตกต่างระหว่างบุคคล

4.2 สะท้อนผลเพื่อการพัฒนา โดยสะท้อนผลรายบุคคลอย่างสร้างสรรค์ เน้นการสะท้อนผลเชิงบวกเพื่อการพัฒนา โดยชี้จุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง

4.3 ประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดกระบวนการเรียนรู้ และสะท้อนผลแก่นักเรียนในทุกหน่วยการเรียนรู้

4.4 ช่อมเสริมหลังประเมิน โดยจัดกระบวนการพัฒนาหลังการประเมิน เช่น ชั่วโมงช่อมเสริมหรือบทเรียนทบทวนสำหรับผู้ที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย

5. ด้านวิธีการสอน

5.1 ส่งเกตความสามารถผู้เรียน โดยครูแต่ละรายวิชามุ่งค้นหาผู้เรียนที่มีความโดดเด่นในวิชานั้น ๆ เพื่อให้เห็นภาพรวมความสามารถที่หลากหลายจากทุกรายวิชา

5.2 ใช้เครื่องมือค้นหาความสามารถ อาทิ แบบทดสอบพหุปัญญา การวิจัยในชั้นเรียน หรือการบันทึกผลหลังการสอน

5.3 จัดทำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล โดยจัดเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมความสามารถพิเศษและจุดที่ควรพัฒนา เพื่อการจัดการชั้นเรียนและส่งต่อข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 บูรณาการข้อมูลจากครูทุกวิชา โดยนำข้อมูลจากครูทุกรายวิชามาบูรณาการร่วมกัน ผ่านการประชุมหรือระบบส่งต่อข้อมูล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานครแสดงให้เห็นว่า ด้านหลักสูตรมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด โดยมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีสภาพที่คาดหวังในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงช่องว่างที่ใหญ่ที่สุดระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาวลัย แก้วใจ (2563, น. 80) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตสายไหม ตามแนวคิดทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายและยืดหยุ่น ทำให้ไม่สามารถพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความแตกต่างและความสนใจของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ และข้อจำกัดด้านบุคลากร หรือการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมที่ยังไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รวมถึงการยึดโยงกับหลักสูตรแกนกลางมากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลให้โรงเรียนพยายามพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานเหมือนกันทุกคน ซึ่งในสภาพความเป็นจริงนั้น นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกรุงเทพมหานครนั้น โดยมากเป็นนักเรียนที่ไม่ได้มีการวางแผนการศึกษาต่อที่ชัดเจน อาจเนื่องมาจากการที่ยังไม่ค้นพบความสนใจและศักยภาพของตนเอง หรือเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพราะเป็นโรงเรียนใกล้บ้าน รวมถึงอาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเศรษฐกิจทางครอบครัวของนักเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนบางคนต้องเริ่มเข้าสู่อาชีพเมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้น การช่วยให้

นักเรียนค้นพบความสนใจและศักยภาพของตนเองที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันสำหรับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง และสะท้อนถึงผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นที่แสดงให้เห็นว่าด้านหลักสูตรตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ของ Robinson and Aronica (2015, pp. 157-158) ที่เน้นการมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่น หลากหลาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเองเป็นองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด

ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านวิธีการสอน โดยมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสูงที่สุดในทุกองค์ประกอบ และมีสภาพที่คาดหวังต่ำที่สุด โดยมีข้อน่าสังเกตคือ ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังมีค่าเท่ากัน อาจเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลการตอบแบบสอบถามในช่วงที่ 1 คือ ครูผู้สอน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับด้านวิธีการสอน จึงอาจมีความเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครูในสภาพปัจจุบันนั้นดีอยู่แล้ว และไม่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเพิ่มเติม สอดคล้องกับงานวิจัยของสาคร มหาหงษ์ และสมควร นามสีฐาน (2561, น. 21) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยผลการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนั้นมีการเปลี่ยนแปลงลดลง (จาก 0.749 เป็น 0.605) แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวังมีความสอดคล้องกันมากกว่า อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้การปฏิบัติหน้าที่ในการสอนนั้นทำได้ดีอยู่แล้ว แต่ก็ยังมีความคาดหวังให้ดีขึ้นตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ของ Robinson and Aronica (2015, pp. 104-108) ที่มุ่งให้ครูมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน ค้นพบสิ่งที่ดีที่สุดในตัวผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถยกระดับความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ

2. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน ได้ให้ความเห็นในมุมมองที่สะท้อนถึงประสบการณ์ในบริบทของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 3 คน ก็มีข้อเสนอแนะบางข้อที่เห็นตรงกัน มีประเด็นสำคัญในการอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร แนวทางการส่งเสริมการบริหารวิชาการด้านหลักสูตรให้มีรายวิชาที่หลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงความพร้อมด้านบุคลากรที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วย ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน ได้ให้ความเห็นที่ตรงกันเกี่ยวกับการเชิญวิทยากรพิเศษมาจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และครูควรร่วมเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับผู้เรียนในบางรายวิชาที่ผู้เรียนสนใจ แต่มีข้อจำกัดด้านครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น มักมีข้อจำกัดด้านบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของสมฤดี ตรีชู และจุฬาพรธรรณภรณ์ ธนะแพทย์ (2561, น. 6) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งพบว่าปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากพบปัญหามากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิงมาตรฐานแบบเดิมนั้นครู และบุคลากรอาจไม่ได้สอนในรายวิชาตามวิชาเอกของตนเองอยู่แล้ว หากมีการเพิ่มรายวิชาที่

หลากหลายมากขึ้น ก็อาจจะยังต้องพบกับข้อจำกัดนี้เช่นเดิม ซึ่งทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองไปพร้อมกับผู้เรียน

2.2 ด้านสภาพแวดล้อม การส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเอื้อต่อบรรยากาศของการสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนรักษาความเป็นตัวของตัวเองได้ท่ามกลางบริบทสังคมที่มีความหลากหลาย เป็นองค์ประกอบที่ช่วยสนับสนุนให้การบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์สามารถขับเคลื่อนไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิวราช อินต๊ะวิชัย และรัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม (2567, น. 39) ซึ่งได้ศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยผลการวิจัยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์การเรียนอย่างเพียงพออยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนกับนักเรียนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองและการสื่อสารที่เป็นมิตร มีนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ถือเป็นหลักการที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำในสิ่งที่ตนสนใจ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน มีความเห็นตรงกันในด้านการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่เห็นคุณค่าของความแตกต่าง และการสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง อาจเป็นเพราะความท้าทายทางสังคมจากหลายปัจจัย ทั้งวัฒนธรรมโรงเรียนที่อาจจะยังไม่สนับสนุนความแตกต่าง อิทธิพลจากสื่อและต้นแบบที่หลากหลาย รวมไปถึงแรงกดดันทางสังคมต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ ผู้เรียนอาจเกิดความสับสนในตัวตน ขาดความมั่นใจ และอาจถูกกลั่นแกล้งหากมีความแตกต่างจากมาตรฐานหรือคนส่วนใหญ่ ครูจึงควรสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย และสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองอย่างมั่นใจ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหาร ควรกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง ใ้บุคลากรกล้าคิด กล้าทำ และกล้าเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงอำนวยความสะดวกให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และตอบสนองต่อความสนใจของผู้เรียน

2. ครูควรปรับบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยสังเกตและค้นหาความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพ และใช้วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเนื้อหา และความแตกต่างของผู้เรียน

3. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ โดยร่วมเป็นวิทยากรพิเศษถ่ายทอดความรู้และทักษะที่มีความเชี่ยวชาญให้แก่ผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายของโรงเรียน

4. นักเรียนควรมีบทบาทในการแสดงออกถึงความสนใจและความสามารถของตนเอง มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาหรือกิจกรรมที่ต้องการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยด้านหลักสูตร ผู้วิจัยเสนอให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารวิชาการตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อการนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจน

2. จากผลการวิจัยด้านบทบาทของผู้บริหาร ผู้วิจัยเสนอให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อการขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจน

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. (2550, 16 พฤษภาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก. หน้า 29-36.
- นปภาวัลย์ แก้วใจ. (2563). **แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในเขตสายไหมตามแนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร: ห.จ.ก.มีนเซอร์วิส ซัพพลาย.
- ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์. (2561). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสายสามัญหรือสายอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2**. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นายเรืออากาศ**. 6, น. 114-128. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/KANNICHA/article/view/149399>
- สมฤดี ตรีชู และจุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2561). **ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**. 6(1), น. 1-8. <https://journal.bkkthon.ac.th/upload/doc/full/files/2/files/full%20text%20Vol6%20No1.pdf>
- สาคร มหาหงษ์ และสมควร นามสีฐาน. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4**. **วารสารวิทยาลัยสันตพล**. 4(2), น. 17-25. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/scaj/article/view/208286>
- สาวิตรี มั่นธรรม. (2563). **การบริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์**. 7(3), น. 225-239. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/rpu/article/view/257352>
- สิวราช อินตะวิชัย และรัชฎาพร เกตานนท์ **แนวแห่งธรรม**. (2564). **การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี**. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**. 11(3), น. 34-43. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/ajpbru/article/view/252231>
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2005). **Research in education**. (10th ed). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Robinson, K., & Aronica, L. (2015). **Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education**. New York: Penguin Publishing Group.